

Τουρισμός Υγείας

Τουρισμός Υγείας

Αφορά στην πρόληψη , διατήρηση , θεραπεία , ανάρρωση και αποκατάσταση της υγείας με σύγχρονες ιατρικές μεθόδους ή με φυσικές μεθόδους συνδυάζοντας την ξεκούραση , τη χαλάρωση και τη διασκέδαση.

Βασική ιδέα είναι η ψυχική, συναισθηματική και πνευματική αναζωογόνηση του ατόμου σε ένα χαλαρωτικό περιβάλλον

Δυναμικά αναπτυσσόμενος οικονομικός κλάδος παγκοσμίως

Κύριο αναπτυξιακό βραχίονα του τουρισμού υγείας αποτελούν:

- ο παραδοσιακός Ιαματικός Τουρισμός ή Θερμαλισμός
- η θαλασσοθεραπεία
- ο τουρισμός ευεξίας-ομορφιάς -spa

Μορφές Τουρισμού Υγείας

A. Ιαματικός Τουρισμός-Θερμαλισμός

B. Τουρισμός ευεξίας-ομορφιάς-SPA

Γ. Ιατρικός Τουρισμός

Θερμαλιστικός-Ιαματικός Τουρισμός

Ειδική μορφή τουρισμού η οποία περιλαμβάνει όλες τις δραστηριότητες και σχέσεις προσωρινής διακίνησης και διαμονής ανθρώπων οι οποίοι έχουν στόχο την **πρόληψη ,την διατήρηση και την αποκατάσταση της σωματικής και ψυχικής υγείας** καθώς και **ευεξίας τους**, με τη χρήση φυσικών ιαματικών πόρων

Περιλαμβάνει πέραν των δραστηριοτήτων του Ιαματικού Τουρισμού και τις **δραστηριότητες αναψυχής και αναζωογόνησης** που μπορούν να έχουν και μη ασθενείς τουρίστες που επισκέπτονται τις ιαματικές πηγές.

Σημαντικός ο ρόλος των ιαματικών νερών επίσης και στην κοσμετολογία και για την παρασκευή καλλυντικών, δερματολογικών προϊόντων και SPA.

Η θαλασσοθεραπεία γίνεται με τη χρήση θερμού θαλασσινού νερού με την ανταλλαγή διαφόρων στοιχείων ανάμεσα στο αίμα και το νερό με αποτέλεσμα τη χαλάρωση και την ευεξία και γίνεται μόνο σε εξειδικευμένα κέντρα δίπλα στη θάλασσα.

Θερμαλισμός

Αποτελεί ένα ευρύ πεδίο προληπτικών και θεραπευτικών εφαρμογών με τη χρήση φυσικών ιαματικών πόρων σε χώρους με ιδιαίτερα περιβαλλοντικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά και σε εξειδικευμένες εγκαταστάσεις για την σωματική, ψυχική και πνευματική υγεία του ανθρώπου.

Ο θερμαλισμός δεν αφορά μόνο τα ηλικιωμένα άτομα, αλλά πρέπει να καθιερωθεί και ως τάση συμπεριφοράς των νέων σε ό,τι αφορά την πρόληψη (new lifestyle)

Κέντρο Θερμαλιστικού – Ιαματικού τουρισμού

Είναι ένα εξειδικευμένο και ειδικά εξοπλισμένο κέντρο όπου η πρόληψη ,η αποκατάσταση της υγείας και η αναζωογόνηση του χρήστη γίνεται με την:

- υδροθεραπεία,
- ποσιθεραπεία,
- τα ατμόλουτρα ,
- την εισπνοθεραπεία,
- τις ρινοπλύσεις,
- τους κατιονισμούς,
- την πηλοθεραπεία και άλλες μεθόδους υπό ιατρική παρακολούθηση.

Ιαματικός Τουρισμός (Υδροθεραπεία)

Μορφές υδροθεραπείας

- **Εσωτερική**
  - Ποσιθεραπεία
  - Εισπνοθεραπεία
  - Πλύσεις(στοματικές, ρινικές , γυναικολογικές)
- **Εξωτερική**
  - Λουτροθεραπεία
  - Καταιονήσεις
  - Υδρομαλάξεις
  - Υδροκινησιοθεραπεία
  - Πηλοθεραπεία ή λασποθεραπεία

Κέντρα Θαλασσοθεραπείας

Στα κέντρα αυτά παρέχονται επίσης ,εκτός από τις υπηρεσίες ιαματικής θεραπείας , θεραπείες ευεξίας και θαλασσοθεραπείας με τη χρήση θερμαινόμενου θαλασσινού νερού, άμμου, λάσπης, φυκιών και άλλων θαλασσίων υλικών σε συνδυασμό με το θαλάσσιο περιβάλλον.

Ποσιθεραπεία

Η διαδικασία εισαγωγής υγρών, και κυρίως ιαματικού νερού, στον ανθρώπινο οργανισμό με την πόση, στοχεύοντας στην άμεση απορρόφηση των ευεργετικών στοιχείων τους

Τα νερά των ιαματικών πηγών τα οποία είναι κατάλληλα για Ποσιθεραπεία, είναι όξινα ανθρακικά, υδροθειούχα και χλωριονατρίουχα υποτονικά

Η Ποσιθεραπεία είναι μια μορφή εσωτερικής υδροθεραπείας, πλούσια σε μεταλλικά στοιχεία, σε κολλοειδή και σε άλατα που βοηθούν σε διάφορες παθήσεις του πεπτικού συστήματος, του σκελετικού συστήματος και των ουροφόρων οδών του οργανισμού μας

Η ενδεικτική κατάποση ιαματικού νερού ημερησίως αντιστοιχεί σε 250ml έως 1lt

Πρέπει να τονίσουμε πως δεν είναι πόσιμο το νερό απ' όλες τις ιαματικές πηγές λόγω των ποσοστών ραδιενεργών στοιχείων που υπάρχουν.

Λουτροθεραπεία

Η Λουτροθεραπεία βασίζεται στις παρακάτω κύριες ιδιότητες του Ιαματικού νερού :

- Στο θερμικό ερέθισμα
- Στο μηχανικό ερέθισμα
- Στην επίδραση των φυσικοχημικών συστατικών του Ιαματικού νερού

Η Ιαματική Λουτροθεραπεία εφαρμόζεται σε ένα μεγάλο αριθμό ασθενειών από τα περισσότερα συστήματα (αναπνευστικό, κυκλοφορικό, πεπτικό, νευρικό, μυοσκελετικό, νεφρούς ,δέρμα κλπ.)

- **Ρευματικές παθήσεις**
- **Παθήσεις κυκλοφορικού συστήματος** (αρτηριακή υπέρταση, φλεβίτιδες κιρσοί)
- **Παθήσεις δερματικές** (έκζεμα, δερματίτιδες κλπ.)
- **Παθήσεις γυναικολογικές** (χρόνιες μεταφλεγμονώδεις καταστάσεις των σαλπίγγων και της μήτρας, λευκόρροια , ανεπάρκεια των ωοθηκών)
- **Παθήσεις περιφερικών νεύρων** (νευρίτιδες, ριζίτιδες, νευραλγίες)

Τουρισμός Ευεξίας-Ομορφιάς-Spa

Συνδυασμός διακοπών με υπηρεσίες πρόληψης, διατήρησης ή βελτίωσης της υγείας μέσω προγραμμάτων ολικής αναζωογόνησης και χαλάρωσης σε σωματικό , πνευματικό και συναισθηματικό επίπεδο

Τομείς Τουρισμού Ομορφιάς

Αισθητική δερματολογία (Botox, αποτρίχωση με laser)

Αδυνάτισμα

Αποτοξίνωση

Ψυχική υγεία

Υγιεινή διατροφή

Fitness

Φυσικοθεραπεία

Αντιγήρανση

Φυτοθεραπεία,αρωματοθεραπεία,πρεσοθεραπεία

Spa

«Salus per Aqua» («Υγεία μέσω του Νερού»)

Ο σύγχρονος τρόπος ζωής οδήγησε στη δημιουργία υπηρεσιών wellness και spa

Ολοκληρωμένη εμπειρία αναζωογονητικών διακοπών που συνδυάζει αρμονική συνύπαρξη ψυχής και σώματος

Επιλογή διασκέδασης σε πολλές χώρες

Ιατρικός Τουρισμός

Αναπαραγωγικός Τουρισμός(κέντρα γονιμότητας)

Οδοντιατρικές εργασίες (προσθετική, εμφυτεύματα, αισθητική οδοντιατρική)

Οφθαλμολογικές επεμβάσεις με laser

Πλαστικές χειρουργικές επεμβάσεις

Μεταμοσχεύσεις μαλλιών

Ιατρικός Τουρισμός (2)

Η κοσμετική ιατρική αφορά σε υγιή άτομα με σκοπό το συνδυασμό αναψυχής και λήψης σχετικά ανώδυνων και σύντομων, επεμβατικών ή μη, ιατρικών υπηρεσιών ανανέωσης προσώπου και σώματος σε πολυτελείς ξενοδοχειακές μονάδες.

Ιατρικές πράξεις δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας παροχών υπηρεσιών υγείας αφορούν μείζονες ιατρικές επεμβάσεις που θα γίνονται σε υποδομές εξειδικευμένων νοσηλευτικών ιδρυμάτων σε συνεργασία με υπερσύγχρονες και αναλόγου υποδομής ξενοδοχειακές μονάδες.

Τουρισμός Υγείας στην Ελλάδα και προοπτικές ανάπτυξης

Ο τουρισμός υγείας είναι μία αναξιοποίητη πηγή τουριστικού εισοδήματος

Ο μέσος Έλληνας δεν αντιλαμβάνεται την έννοιά του

Απαραίτητο να αποσαφηνιστούν οι διαφορετικές μορφές του τουρισμού υγείας και η σημασία τους στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής του ατόμου

Τουρισμός Υγείας στην Ελλάδα

Προωθούνται κυρίως:

ο ιαματικός τουρισμός-θερμαλισμός

τα κέντρα θαλασσοθεραπείας

ο τουρισμός ευεξίας-ομορφιάς –spa

ο ιατρικός τουρισμός-προσβάσιμος τουρισμός

Σύγχρονες τάσεις παγκοσμίως

Η παραδοσιακή λουτροθεραπεία έλαβε τη μορφή του Ιαματικού Τουρισμού.

Απευθύνεται όχι μόνο σε ασθενείς τουρίστες αλλά και στους συνοδούς τους καθώς και σε υγιή άτομα

Συνδυασμός διακοπών και υπηρεσιών πρόληψης, διατήρησης ή βελτίωσης της υγείας τους μέσω προγραμμάτων ολικής αναζωογόνησης και χαλάρωσης

Σύγχρονες τάσεις στην Ελλάδα

Προς το παρόν, η χρήση των ιαματικών πηγών γίνεται **μόνο** για θεραπευτικούς σκοπούς
Δεν περιλαμβάνει προσφορά υπηρεσιών που αφορούν στην αναζωογόνηση του οργανισμού

Κέντρα ιαματικού τουρισμού, **όχι** κέντρα υγείας

Διαθέτει σημαντικές προοπτικές να γίνει η πρωτεύουσα του Θερμαλισμού στη Μεσόγειο

Από τις επίσημα χαρακτηρισμένες ιαματικές πηγές, λίγες είναι αυτές που έχουν αξιοποιηθεί(περίπου 80).

Η ύπαρξη οργανωμένων χώρων wellness και spa μέσα σε ήδη υπάρχουσες ξενοδοχειακές μονάδες ευνοεί την ανάληψη πρωταγωνιστικού ρόλου στον ιδιαίτερα προσοδοφόρο αυτό τομέα τουρισμού υγείας, εστιάζοντας στο χαμηλότερο κόστος έναντι άλλων υπηρεσιών.

Πλεονεκτήματα της Ελλάδος για ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού

Εξάίρετο βιοκλίμα για λουτροθεραπεία ,αεροθεραπεία, θαλασσοθεραπεία
σπηλαιοθεραπεία

Πλούσια πολιτιστική και ιστορική κληρονομιά

Όμορφο φυσικό περιβάλλον

Φημισμένη μεσογειακή διατροφή

Πλεονεκτήματα Τουρισμού Υγείας

Μορφή τουρισμού καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου

Οι υπηρεσίες wellness and spa μπορούν να συμβάλουν στην αύξηση των εσόδων της ξενοδοχειακής μονάδας

Ορισμένες θεραπείες απαιτούν συστηματική ή επαναλαμβανόμενη εφαρμογή

Θέσεις εργασίας σε εξειδικευμένο ιατρικό προσωπικό και προσωπικό ξενοδοχείων

Παράγοντες ανάπτυξης τουρισμού υγείας στην Ελλάδα

---

1. Λόγω της αυξανόμενης γήρανσης του πληθυσμού, ανάγκη για επένδυση σε ένα μακροχρόνιο σχεδιασμό προσέλκυσης ατόμων της τρίτης ηλικίας καθώς διαθέτουν χρόνο και άνεση για ταξίδια εκτός περιόδου αιχμής
2. Αξιοποίηση κονδυλίων από τα Κοινοτικά Προγράμματα Στήριξης για χρηματοδότηση επενδυτικών πρωτοβουλιών προς την κατεύθυνση ανάπτυξης του Τουρισμού Υγείας
3. Ανάγκη ανάπτυξης τουριστικής συνείδησης
4. Ανάγκη βελτίωσης της εκπαίδευσης για υπεύθυνο και καταρτισμένο προσωπικό
5. Ευρύτερη μόρφωση και παιδεία και γνώση όλων των εναλλακτικών φυσικών μεθόδων θεραπείας
6. Προσαρμογή του τουρισμού στα νέα δεδομένα με βάση τον προβληματισμό για τις κλιματικές αλλαγές και τις συνέπειες αυτών

Εξελίξεις των τελευταίων ετών στον τουρισμό

Προσφορά ελκυστικών πακέτων και υπηρεσιών εναλλακτικών μορφών τουρισμού (υγείας, οικολογικού, αγροτουρισμού, αθλητικού τουρισμού κλπ.)

Άνω του 25% των ευκατάστατων Ευρωπαίων ταξιδιωτών αναζητούν πρωτότυπες βιωματικές εμπειρίες και τουριστικές υπηρεσίες

Αίτια καθιέρωσης του Τουρισμού Υγείας ως αναπτυσσόμενη οικονομική δραστηριότητα

Εκμηδενισμός των αποστάσεων και κατάργηση των συνόρων στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βελτίωση του μορφωτικού επιπέδου των ταξιδιωτών

Αυξανόμενη μετακίνηση ατόμων της τρίτης ηλικίας για περισσότερες υπηρεσίες υγείας

Ανάπτυξη του κοινωνικού τουρισμού

Έντονος ρυθμός ζωής των σύγχρονων εργαζομένων

Τάση για πιο υγιεινούς και εναλλακτικούς τρόπους διαβίωσης

Τουλάχιστον το 10% των Ευρωπαίων αναζητεί εκτός εθνικών συνόρων , υπηρεσίες σχετιζόμενες με την υγεία σε λογικά οικονομικά πλαίσια ,κάθε εποχή του χρόνου

Προοπτικές ανάπτυξης του ιαματικού τουρισμού-θερμαλισμού

---

1. Νέο θεσμικό πλαίσιο(Ν/Σ για θερμαλισμό και ιαματικό τουρισμό)
2. Αναγνώριση ιαματικών πηγών
3. Εφαρμογή ευρωπαϊκής οδηγίας 24/2011 από 10/2013
4. Νομοθετική επεξεργασία Ν/Σ ιατρικού τουρισμού για εναρμόνιση με Ε.Ε.
5. Πρωτοβουλία για ένταξη της υδροθεραπείας στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας
6. Πρόθεση ένταξης δράσεων του ιαματικού τουρισμού στο ΕΣΠΑ
7. Παραμονή λουτροθεραπείας και αεροθεραπείας στον κατάλογο ΕΟΠΥΥ

Πίνακας αναγνωρισμένων ιαματικών πηγών

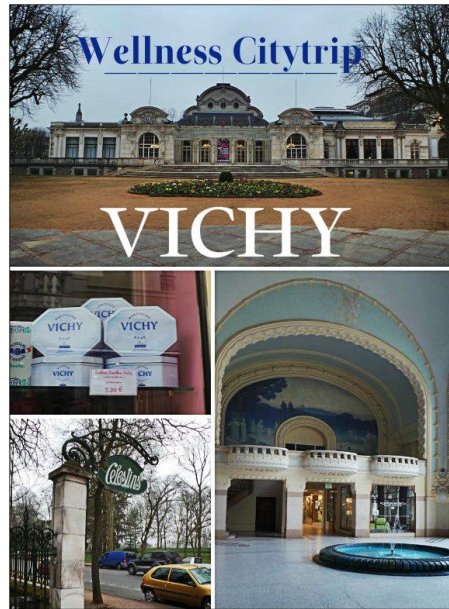
---

1. Λουτράκι-Πόζαρ(Αριδαία)
2. Σουρωτή (Θεσ/νικη)
3. Κάνιστρο Κασσανδρας (Χαλκιδική)
4. Καλλιθέα(Ρόδος)
5. Θέρμη (Θεσσαλονίκη)
6. Θερμιά Παρανεστίου (Δράμα)
7. Γιάλτρα (Αιδηψός)
8. Λίμνη Βουλιαγμένης (Αθήνα)
9. Καμμένα Βούρλα(Αγ. Κων/νος-Μώλος)
10. Κρηνίδες (Καβάλα)
11. Νέα Απολλωνία(Βόλβη)
12. Παπαϊωάννου (Αιδηψός)

Καλές πρακτικές – επιτυχημένα παραδείγματα

➤ Case study τουρισμού υγείας ή τουρισμού ευεξίας στην Ευρώπη

Καλές πρακτικές – επιτυχημένα παραδείγματα

➤ Victoria Spa – Αυστραλία

- Ακμή στις πρώτες δεκαετίες του 1900
- Μακρά περίοδος στασιμότητας μέχρι τη δεκαετία του 1970 εξαιτίας της έλλειψης επενδύσεων αλλά και της επικράτησης του μαζικού ηλιοτροπικού τουρισμού
- Τη δεκαετία του 1990, οι αλλαγές στις τάσεις της ζήτησης οδηγούν σε σημαντικές επενδύσεις και μια νέα στρατηγική marketing για το προϊόν του τουρισμού ευεξίας (όχι μόνο ιαματικού)
- Σήμερα έχει εντυπωσιακούς ρυθμούς ανάπτυξης της ζήτησης

Καλές πρακτικές – επιτυχημένα παραδείγματα

➤ Case study ιαματικού τουρισμού στην πόλη Spa του Βελγίου

- Η πόλη Spa του Βελγίου στις αρχές του 20ου αι. διέθετε ιδιαίτερη αρχιτεκτονική και αισθητική ιαματικό κέντρο και ένα από τα φημισμένα καζίνο της εποχής όπου συγκέντρωνε την κοινωνική elite της Ευρώπης.
- Μετά το 1980, έγιναν επενδύσεις για τον επαναπροσδιορισμό της πόλης ως προορισμού όπου προσφέρεται ένα πλέγμα υπηρεσιών ειδικού τουρισμού, ένα σύνθετο πακέτο (με δραστηριότητες κοινωνικοποίησης, καζίνο, φεστιβάλ, grand prix formula κ.α.) τουριστικής ανάπτυξης.

Καλές πρακτικές – επιτυχημένα παραδείγματα

➤ Case study ιαματικού τουρισμού στην Αιδηψό

- Γνώρισε την ακμή της στα τέλη του 19ου αι- αρχές 20ου αι.
- Από τη δεκαετία 1970 αρχίζει η σταδιακή υποβάθμιση του τουριστικού προϊόντος με έλλειψη επενδύσεων, ανανεωτικών πρωτοβουλιών και περιορισμένο target group τουριστών (τρίτης ηλικίας κυρίως).
- Στις αρχές της δεκαετίας του 2000 κάποιες ιδιωτικές πρωτοβουλίες ανέλαβαν την ανακαίνιση και προβολή παραδοσιακών εγκαταστάσεων ιδιαίτερης αισθητικής

Σύνοψη – Συμπεράσματα

- Δυναμική ζήτηση, διεθνώς και στην Ελλάδα, συνολικά και ιδιαίτερα στο τμήμα των ειδικών μορφών οι οποίες σχετίζονται με την υγεία και την ευεξία, κατά την τελευταία δεκαετία
- Η αλλαγή στα κοινωνικά πρότυπα και τις κοινωνικές αντιλήψεις στα σύγχρονα κράτη οι οποίες θεωρούν το ταξίδι «δικαίωμα» για όλους και ιδιαίτερα για τους λιγότερο προνομιούχους, ενισχύει το σύνολο των μορφών αυτής της ομάδας
- Οι προσφερόμενες υποδομές και υπηρεσίες, τόσο στον κοινωνικό τουρισμό, όσο και στον τουρισμό υγείας παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές από χώρα σε χώρα
- Με εξαίρεση το σύγχρονο τμήμα του τουρισμού ευεξίας καθώς και τις λουτροπόλεις με παράδοση, λείπει ένα συστηματικό branding και ένα εξειδικευμένο μάρκετινγκ, στις περισσότερες χώρες

Σύνοψη – Συμπεράσματα (2)

- Σημαντικές οι δυσκολίες σε στελέχωση με ανθρώπινο δυναμικό και δημιουργία υποδομών, καθώς και στην αναγκαία αλλαγή νοοτροπίας των επιχειρηματιών και των διαφορετικών stakeholders, ώστε να γίνουν αποδεκτές οι ειδικές μορφές που συνδέονται, τόσο με τον ιαματικό /θεραπευτικό τουρισμό και τον κοινωνικό τουρισμό
- Θετικό για τον ιαματικό / θεραπευτικό τουρισμό είναι το γεγονός ότι στις περισσότερες ειδικές μορφές του, πλην των τουριστών, υπάρχει και ζήτηση από τον τοπικό πληθυσμό (ιδιαίτερα στα αστικά κέντρα, στις λουτροπόλεις και στους τουριστικούς προορισμούς)

<https://www.youtube.com/watch?v=MQTIdNcpgE>

<https://www.youtube.com/watch?v=CAYstsX1-cl>

Άσκηση Πράξης 2η

Τα παρακάτω, αποτελούν μέρος των πρωτοβουλιών για την ανάπτυξη του ιαματικού τουρισμού. Γράψτε λίγα λόγια για το καθένα με ιεράρχηση από το σπουδαιότερο στο λιγότερο σημαντικό.

Αναγνώριση ιαματικών πηγών

Πρωτοβουλία για ένταξη της υδροθεραπείας στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας

Πρόθεση ένταξης δράσεων του ιαματικού τουρισμού στο ΕΣΠΑ